

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje se plača: peti vrsta 15 v, osmrtina, posiljena za zahvale vrsta 80 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložila znamka. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 18'— Četrt leta . K 4'50 Pol leta . K 9'— En mesec . K 1'50 V upravnistvu prejemam na mesec K 1'20. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 20'— Četrt leta . K 5'— Pol leta . K 10'— En mesec . K 1'70 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K. Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Še en mesec.

Danes čez en mesec bodo stopale prve čete volilcev na volišče. Kratek čas nas loči od odločilnega boja. Vendar pri sedanjih razmerah, ko leže greli preteklosti tako jasno pred nami, ne bo težko združiti v enem mesecu vse sile, ki se hočejo otresti klerikalnega jarma.

Ni treba še le zopet in zopet naštevati, kaj se je godilo v naši deželi. To ve danes vsak tudi najbolj priprost človek. Lahko rečemo, da že dolgo ni stala kaka stranka tako razkrinkana in v taki luči pred javnostjo, kakor sedanja klerikalna stranka. Afere te stranke so zaslovene daleč izven mej slovenske domovine. O razkritjih Kamile Theimer so obširno pisali vsi listi, o zatiranju učiteljstva na Kranjskem so čitali daleč na okrog, sedaj pa diši cvet klerikalne kulture, vodiška Johanca, daleč po svetu.

Drugod gledajo in se čudijo, kako je vse to mogoče. Čudijo se tem bolj, ker vedo, da mali narod le tedaj morejo živeti, če z vsemi silami delajo za to, da ne zaostanejo. Pri nas pa ne le, da je delo omogočeno od vladne strani, mi redimo na lastni zemlji slovensko stranko, ki preganja slovenske ljudi, uničuje slovensko kulturo, zapira slov. kulturne zavode, sramoti narodne ideale in širi smrtonosno tmo in blati naše ime pred svetom.

S tako stranko ne bo težko obračunati. Vsi pošteni ljudje so jo obsodili — tudi slovenski kmet more le v zaslepljenosti tavati za njo.

Še en mesec! Vsak, ki čuti še pošteno slovensko, bo skušal svojim sosedom, znancom, prijateljem pojasniti, kaj pomeni za nas S. L. S. Kaka sramota je za narod, če redi

na sebi stranko, ki dela narodu sramoto!

Zato vabimo vse, ki še ljubijo svoj rod in svojo zemljo, da v teh dneh in cel prihodnji mesec gredo na delo, da bomo mogli ob mesecu pokazati, da se odrekamo stranki, ki je zagrešila toliko zla!

„Johanca.“

(Dopis iz Gor. Gamelj.)

Johanca na obisku pri svoji teti.

Stal sem na pragu domače hiše, kar pridrdra po cesti kočija, v kateri sta sedela en moški in ena ženska. Kočija je obstala sredi vasi pred Grobelnikovo hišo. Iz nje stopi ena ženska in gre v nasproti stoječo hišo k Alešovarju. Z največjo sapo je priletela po cesti ena ženska in mi pove, da se je pripeljala Johanca iz Vodice. Otroci lete po vasi in vpijejo od hiše do hiše, da je Johanca pri svoji teti. Ljudje so od vseh strani vreli v Alešovarjevo dvorišče, da jim Johanca podeli milosti. Pravili so, da ima Johanca

»čudodelen križ«,

ki ji ga je podaril sam sv. oče rimski papež, in da oni, ki je velik grešnik, tega križa ne more poljubiti, razven če mu Johanca poseben milost skaže. Priletel je tudi posestnik Andrej Koderman, po domače Prtičar, s klobukom pod pazduho in kleče poljubil oni križec. Neka ženica mi je pravila vsa v veselju, da je križ poljubila in bo šla gotovo v nebesa, ker je Johanca rekla, da kdor tega križa ne poljubi, ta ne pride v nebesa.

Slovo iz Gamelj.

Johanca je prišla potem na dvorišče in je pravila, da bo samo še dve leti živela, ker izgublja toliko krvi. Rekla je: »Včeraj mi je odtelko več ko en liter krvi.« — Kazala je na rokah izrabljeno kožo, kjer ji je kri ven tekla. Tako je Johanca dokončala obisk pri svoji teti v Gor. Gameljnih. S smehom na ustih in z ruto na obrazu je stopila v kočijo in se je odpeljala zopet v Vodice.

Uboge ženske.

Nekaterim ženicam je prišlo prepozno na uho, da je Johanca v Gameljnih. Predno so izvedele, se je Johanca že odpeljala. Bilo jim je seveda grozno žal, da je niso videle. Rekle so: »Tako prvi petek moramo iti v Vodice, da popravimo, kar smo zamudile.« Uboge ženske. Menda so imele celo težko vest, češ da niso bile vredne, da bi videle Johanco v domači vasi.

Fantje gredo v Vodice.

Bilo je neko sredo v postu, ko se je napotilo več fantov iz Gornjih Gamelj v Vodice. Bilo je to ravno na

ono usodepolno sredo, ko se Johanca ni prikazala. Mi smo mislili, da se je Johanca fantov zbala. Pravili so, da je bila zelo pijana. Oh, to je bilo tarnation. Vodičani so sploh imeli Gameljčane za brezverce, pa so mislili, da tudi gameljski fantje niso vredni, da bi videli tako sveto vodiško svetnico. Ljudje so zdihovali okoli farovža, posebno nekatere ženske so tarnale in ugibale, kakšen »uržah« je, da se Johanca ne prikaže. Vse so mislile, da je gotovo kak posebno velik nevernik v Vodice.

Pri pravovernem krčmarju.

Ko smo videli, da danes ne pridemo do Johance, smo šli v gostilno k pravovernemu krčmarju. Ko je zazvonilo poldne, se vstopi krčmar na sredi hiše in začne na glas moliti, nazadnje pa pridene še en očenaš za Johanco in za izpreobrnjenje grešnikov. Po molitvi pa je eden mojih prijateljev začel govoriti o teh sleparijah, krčmar pa nas začne poditi ven iz gostilniške sobe, zmerjati z neverniki in ker nismo hoteli takoj oditi, je žugal, da nas bo dal z orožniki ven zagnati. Rekel je, da tako nevernega ljudstva ni na svetu, kakor v Gameljnih. Tako smo končali svoj izlet.

»Kako je z mojo ženo?«

Med potjo smo izvedeli sledečo dogodbo od nekega moža, ki nam jo je sam pravil. Šel je k Johanci v Vodice in jo je vprašal: »Kako je z mojo ženo na onem svetu?« — Johanca mu je odgovorila, da njegova žena grozno trpi, da naj plača za 20 maš, pa bo rešena hudega trpljenja. — Mož pa ji je smehljaje odgovoril: »O, Johanca, ti nič ne veš. Moja žena je zdaj doma, pa močnik za kosilo kuha.« Tako se je mož prepričal, da Johanca slepari. Iz tega se vidi, da bi se bili tudi drugi lahko prepričali o resnici, posebno domači v farovžu, ki so jo videli vsak dan.

Zdravilo za oči.

V Spodnjih Gameljnih je bila ena lahkoverna ženska, po domače Kozlovka. Imela je več let hudo očesno bolezen in nič ni pomagalo. Rabila je vsake vrste zdravila, pa brez uspeha. Zatekla se je torej k vodiški Johanci. Dobila je čudodelne krvi in je rekla, da ji je precej boljše, odkar se umiva z Johancino krvjo. Sedaj je izvedela, da je imela Johanca telečjo kri in je grozno huda, tako da neče nič več slišati o Johanci. Tudi bolezen je zopet taka, kakor je bila prej. Takih slučajev pa je še več po okolici.

(Dve pesmi iz vodiške okolice prinesemo jutri.)

Štajersko.

Doslednost — pa taka! V zadnji številki »Straže« smo našli prilogo »Slovenske Straže« »Obrambni Vestnik«, v njem pa poročila o delovanju »Sl. S.« ter o poteku zborovanja v Jesenicah. Vnaprej bodi povedano pred vsem — iz našega stališča narodnih mejašev — da smo v tem poročilu močno pogrešali specializiranje obmejnih krajev, kojim je dala »Slovenska Straža« bodisi s tem, bodisi z onim, iz svojih dohodkov obrambne podpore. Vse to je silno čudno površno in megleno omenjeno. Dopravljeno v tem poročilu je le eno: igranje z štiristopnimi številkami. V Jesenicah se je vršilo zborovanje in na njem se je prav posebno poudarjalo potrebo naobraznega dela. Dobro tako. A v čem je to delo »naobrazbe« obstojalo, obstoja in bo obstojalo. Govorilo se je o mladinskih knjižnicah in svotah v splošnem, ki so se bile izdale za čtivo zlasti v prid narodnim mejam v posebnem pa one na Štajerskem. Čez 6000 K se je razdalo v to svrhu? Ali res? Radi verujemo, da le v korist »Straže«, »Sl. Gospodarija« in

Kako so si mislili nekateri

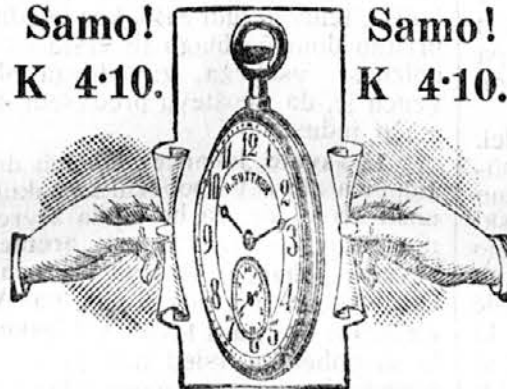

svetnico »Johanca« v nebeški gloriiji.

»Slovenca«; s tem pa smo tudi našli vse. Govoriti o vzdrževanju slovenskih knjižnic za mladino pri nas, je več kot smešno — ker jih ali sploh nimamo, ali pa le v zelo pomankljivem številu, tako, da so le problematične vrednosti. Vrh tega pa so te knjižnice proračunljene zgolj v to, da navajajo mladino že v rani mladosti h klerikalizmu. Material je skoz in skoz nabožen. Otrok, star 15 ali 16 let, je — čim ima to duševno hrano — popolnoma zasujen verskim predsodkom. Dokazi na razpolago! K temu pride še močna agitacija, da se navaja otroke k čitanju klerikalnih listov, mariborskih tednikov, ki seveda ne prestopajo nivoa strankarske psovovanja in agitacije v cerkvene namene. Če se je dalo pretečeno leto v to 6000 kron, jih je sigurno šlo 5000 K za klerikalne liste... S tem pa, pravijo »Stražarji«, še ni dovršeno delo za

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! Samo! K 4-10. K 4-10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

: : Tovarniška znamka „IKO“. : :

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

»Bodite tako prijazni in izročite to le gospodu Roajanetu, kadar se vrne!«

»Ali ne greste gor, gospodična Lemetrova?«

»Ne. Imam še pot.«

Pot! Ah, reči bi bila morala, dolgo popotovanje, romanje v deželo, iz katere ni povratka.

In zdaj, ko je bila izročila tel ženski oporoki svoje ljubezni, je odšla in se izgubila v temi.

Stopala je, dokler se niso prikazali njenim očem visoki električni svetilniki, razlivaajoči iz svojih medlih krogel blede luč po Senmartenskem kanalu.

Senmartenski kanal!

Teman in zapeljiv je ležal med zapuščenimi nabrežji.

»Kanal!« je zamrmrala poluglasno. »Človek ne more ničesar zoper svojo usodo. Zapisano je, da bo tujak konec mojega življenja!...«

Še enkrat se je pojavilo pred njeno dušo vse, kar je bila ljubila... kar je ljubila do svoje smrti. Vstala je slika Žakova, obraz starega Florestana...

Na kraju, kjer je stala, je padala na vodo črna senca. Na vsem nabrežju ni bilo žive duše.

Tam spodaj, na oddaljenem čolnu je prepeval starikav glas:

»Življenje, to je dolga pot, ki sladka je po dvoje...«

»Mamica... k tebi!...« je zamrmrala obupana sirota.

Črna voda je pljusnila kvišku.

XLVIII.

Sledovi mrtve.

Kazimirjevo kosilo je trajalo precej dolgo. Šele o poznem mraku se je vrnila vsa družba k »Sto Norostim«.

Na Florestanovi pisalni mizi je ležala posetnica.

»Kaj pa je to?« je menil stari in jo vzel v roko.

»Grof Olivje d'Ormoa.«

Spodaj je bilo pripisano s svinčnikom:

»Oglasim se še zvečer, med deveto in deseto uro, pri g. Florestanu v ulici Ešikje, kjer pravijo, da ga najdem gotovo.«

»Kaj ima neki govoriti z mano?«

Pomežiknil je samemu sebi z očesom:

»Pa ne, da bi bila Gilberta že zapalila smodnik? Vraga, če se potrudim polkovnik sam... zdi se, da stvar moje dragice ne stoji baš slabo... Idimo, saj ne bo dolgo, da izvem vse, kako in kaj!...«

Požvižgavaje si staro pesem, je postoril še to in ono, kar je moralo

biti opravljeno pred koncertom. Nato je dejal Kazimirju:

»Tako, zdaj je gotovo vse... Pa z Bogom, Kazimir.«

Kmalu nato je stopil Florestan v hišo, kjer sta stanovala z Gilberto. Hotel je gor, a vratarica je odprla vrata:

»Čujte, gospod Roajané... nek gospod je bil tu in vprašal, kje ste; poslala sem ga k »Sto Norostim«, kjer vas pa ni našel. Vrnil se je in vam pustil karto.«

»To vem. Kje je njegova karta?«

»Roza je šla pred kakimi petimi minutami mimo, pa sem ji jo dala. In potem... gospodična Gilberta...«

»Ali se je že vrnila?«

»Vrnila in spet odšla. Niti zgoraj ni bila.«

»Po kaj pa je prišla potem?«

»To le mi je prinesla za vas.«

Pomolila mu je ovitek, v katerem je otipal še nekaj drugega kakor pismo.

»Ah!« se je začudil. »Ali je kaj rekla?«

»Da. Rekla je, da ima še neko pot.«

»Aha, prav. Pa je že dolgo od tega?«

»Pol ure utegne biti... ali pa niti ne. Oh, kmalu bo spet doma.«

»Saj še ni poznó. Ura je komaj pet.«

Z ovitkom v roki jo je mahnil po stopnicah, oddihavaje si na vsaki po-

sebe. Tako naglo mu je zdaj zmanjkavalo sape!

»Nekdo vam je pustil karto, gospod Roajané,« je dejala Roza, slišoča ga odpirati vrata.

»Vem. Kje pa je?«

»V obednici, na mizi. Počakajte, da prigram svetilko.«

Ko je bilo svetlo, je čital Florestan iznova, kakor se je že nadejal:

»GROF OLIVJE D'ORMOA

se oglasi med deveto in deseto uro zvečer.«

»Vraga,« je dejal sam pri sebi, »to mora hrepeneti po meni! Kar dve karti!...«

Šele zdaj si je odmaknil stol in sedel, da odpre udobneje Gilbertin zavojček.

»Kaj, zlomka, mi pošilja? Stavim, da kako darilo... uboga mucka!«

Toda iz ovoja je padlo s pismom vred par bankovcev in prstan, ki se je zatrkjal po namizniku...

»Ampak... kaj pomeni to... dva, trije, pet bankovcev po sto frankov? To je njena plača. In ta prstan z opalom... to je njen prstan, ki sem ji ga podaril... No, saj vidimo.«

Že nekoliko vznemirjen, je razgrnil eno izmed obeh pisem, ki sta bili v ovoju. Pisava mu je bila neznanca.

Pogledal je podpis:

»Žak de Rošegé.«

Začel je čitati.

Izprva ni razumel dobro. Nato pa mu je stopil znoj na čelo, tesnoba mu je stisnila srce...

»Ah, moj Bog! Kaj pa je potem v drugem pismu?...«

Prijel ga je, trepetaje tako silno, da je jedva razgrnil zložen list. Pogledal je vanj.

»Ah, usmiljeni Bog!«

Mrzel znoj ga je oblił z debelimi kapljami... Nesrečnež je čital do konca...

In že je planil kvišku.

»Ah, Gilberta...« je kriknil obupno, kakor norec. »Najti jo moram... da, da, saj mora biti še čas! Saj še ni pretekla ura, odkar je šla! Najti jo moram... moram!...«

Roza je pritekla vsa prestrašena:

»Kaj pa je? Kaj pa je?«

»To je... moja mala je v smrtni nevarnosti!... Nemara da je že mrtva!...«

»Kako to?... Kje?...«

»Ah, jaz nesrečnež! Saj niti ne vem!...«

Zrušil se je z glavo med dlammi in zaplakal krčevito:

»Ne vem, ne vem... ničesar ne vem... Obupala je. piše mi, da pojde umret, in jaz ne vem, kam je šla!...«

»Kdo pa je prinesel to nismo?«

Stajersko. J. S. Z. dobi v Mariboru sedež svojega tajništva. S tem se bo vrglo z vsa silo na panogo socialnega organiziranja, seveda v klerikalnem smislu. »Slov. Straža« pa bo odslužila pritegniti v svojo sredo tudi nabožna društva. S tem bo storjen velik korak naprej, da se poskusi zagospodariti v vsemoglastnosti. Klerikalizem potrebuje zlasti pri nas za to, da se vzdrži, ogromno denarja. Dobil pa ga bo le s tem, da zavladajo splošna duševna korupcija. In to se bo doseglo s pomočjo centralizacije v »Slov. Straži«. Kar pa bo ostalo, zlasti delavstva, bo vzela na svoji vajeti tajništvo J. S. Z. Vse mu temu pa bo služila kot glavna opora, mariborska klerikalna žurnalistika... In mi? Tužna nam majka, ustanovljamo si že celo vrsto mesecev svoj tednik, a še ga nimamo, ker primanjkuje v nas umevanja, da treba v podprtje političnega dela poleg dnevnikov, tudi lokalnih listov, listov, ki nam morajo služiti kot predbojevniki, kot politični minerji!

Na čelo štaj. zastopstvu »Slov. Straže«, so postavili klerikalci na III. zlet. zborovanju v Jesenicah — župana šentiliskega, Thalerja. Po Mariboru govore klerikalci, da jim v št. lju vse — zafura. Pa brez nadaljnjega komentarja — za danes. Prihodnji kaj več.

Celje. (Hazardna jama.) V soboto, dne 25. oktobra ponoči, je vdrla celjska policija v prostore kavarn »Central«, ker se ji je javilo, da se tamkaj hazardira. Našli so 13 hazardistov, od katerih jih je igralo 8 »Färbel«, 5 pa enoinvajset. Konfiscirali so 25 K denarja. Ostali denar so hazardisti še pravočasno — poskrili.

Freiham pri Slov. Bistrici. (Prijeta tatova.) Dne 25. oktobra je prišlo orožništvo 61letnega kočarja Bartolomeja Pregla in njegovega 25letnega sina Henrika, čevljarja, ker sta na sumu, da sta neznanu komu, ukradla štiri transmissijske jermene, vredne 500 K. Moža tajita, oddali so ju pa sodišču v Slov. Bistrici.

Varizelj pri Ptuj. (Podtaknjen požar.) V sredo, dne 22. oktobra je pričelo goreti v gospodarskem poslopiju posestnika Matija Jerenka. Ker je bila že noč, so sicer ogenj kinalu opazili, a ga niso mogli pogasiti. Zgorela je vsa krma, poljski pridelek, orodje, vozovi in mlatilnica. Ker je bila močna sapa, je požar preskočil na približno 18 do 20 korakov oddaljen svinjski hlev Jerenkov in od tod na gospodarsko poslopje sosedu Jurija Pala. Vse troje je dočela upepeljena, vrhu tega pa je bila velika nevarnost, da zgori sploh vsa vas. K sreči je prihitela pravočasno na lice mesta požarna bramba iz št. Lovrenca. Jerenko in njegov sin sta dobila pri gašenju več opeklin. Škoda pri Jerenku in Palu znaša pri vsakem kakšnih 4000 K. Jerenkota krije zavarovalnica, dočim pa je bil Pal zavarovan samo na 1000 K. Sumijo, da je bil ogenj podložen od zločinske roke.

Slov. Gradec. (Nečloveški oče.) V noči od 23. na 24. oktobra je pričelo goreti pri posestniku Čreslovniku v Srebrjih. Gorelo pa je hkratu v hiši, v gospodarskem poslopiju in v mlatilnici. Čreslovnik in družina so imeli komaj še toliko časa, da so pobegnili skozi okna. Koj nato se je sesula streha. Pogorelo je do malega čisto vse. Rešili niso niti najpotrebnejše obleke. Škoda znaša nad 15.000 K, zavarovalnine pa je samo 5000 K. Najpogostejše pri vsem pa je, da je mlademu Čreslovniku zažgal njegov lastni oče, starček. Pravijo, da je zadnje čase sina smrtno sovražil. Starega so prijeli in izročili sodišču.

Kozje. (Pogumen mož.) V terek je opazil posestnik in poštar g. Fr. Kladnik, da je pričelo goreti v njegovem gospodarskem poslopiju. Požar se je bliskoma razširil po vseh ostalih gospodarskih poslopijih in hlevih ter vse upepelil. Zgorelo je tudi več glav živine. Hkratu pa je nastala veličanska nevarnost, da zgori tudi v bližini hleva stoječe poštno poslopje. Poštar Kladnik pa je imel dovolj prisotnosti duha, da je nemudoma telefoniral na vse poštno postaje v okolici tja do Celja, proseč nujne pomoči. Temu pozivu se je seveda nemudoma odzvala cela vrsta požarnih bramb, ki se jim je konečno res tudi posrečilo, ogenj omejiti in rešiti poštno poslopje. Škoda se krije z zavarovalnico. O nastanku še ni nič znanega.

Ormož. (Deklica zgorela.) Pred par dnevi šta šle polstetri Krista Zimmermann in Frančiška Anovšek zjutraj na njivo delat. Starejša, Frančiška se je za par trenutkov odpravila, med tem pa je Krista zanetila ogenj. Bila pa je tako neprevidna, da je s krilom prišla preblizu ognja. Krilo se ji je užgalo in zadobila je tako težke rane, da so jo morali prenesti v ormoško bolnico, koder je pa kmalu na to umrla.

Vransko. (Razpis službe.) Pri okr. sodnji na Vranskem je razpisana služba uradnega sluga; prošnje je oddati do 27. novembra predsedstvu okrožne sodnje v Celju.

Maribor. (Iz učiteljske službe.) Na dekliški šoli v Mariboru je oddati mesto učiteljice; prošnje do 30. novembra na mestni šolski svet v Mariboru.

Turške srečke
so najbolj zanesljiva loterija
kajti vsaka srečka mora zadeti! —
Prospekte razpošilja Češke industrijske
banke glavno zastopstvo v Ljubljani 2.

Dnevni pregled.

Iz vseh poročil, ki prihajajo o Johanci, je jasno razvidno, da so Johancine sleparije in njene čudeže s telečjo krvjo uprizorili kranjski klerikalci, da bi mogli pri volitvah, v deželnem zboru, na prižnicah se sklicevati na to, da je sam Bog vzljubil Kranjsko deželo, kar v njej vladajo klerikalci in da jo je za to počastil z Johanco in njenimi čudeži. Klerikalci so v tem času, kar pašujejo po Kranjskem, svoje ljudi že skoraj čisto poneumili. Tako so jih duševno uničili, da, če jim zapovedo piti kri od Johance in njeno vodo, češ, do dobijo s tem večno izveličanje — pa jo bodo pili, v veri, da so jim grehi odpušteni.

Pet Kristusovih ran še ni nihče tako oskrnil, kakor kranjski klerikalci in ona kranjska duhovščina, ki je najela Johanco, da je v Vodich sleparila ljudstvo in mu dajala piti več dni staro živalsko kri, kopljeno v ljubljanski klavnici. S tem so klerikalci pokazali, da bi za denar zahtevali tudi Boga, kakor jih je preje velika večina zatajila svoje prepričanje za denar. Volilci! Ali boste res dajali svoje glasove takšnim ljudem, ki sramote Kristusove rane in sleparijo množice s čudeži telečje krvi? Ako ne pometete s klerikalno vlado, se utegne zgoditi, da si bodo upali pripraviti svojim volilcem za jed in pijačo še kakšno večjo svinjarijo od Johancine krvi.

Cimdalje lepše stvari prihajajo na dan. »Zarji« se poroča, da je Johanco iz Vodice preiskal sam škofov zdravnik — in vendar o slepariji škofovo glasilo ni znilo niti besedice, dokler niso to svinjarijo razkrili ljubljanski izvoščeki. Iz tega je razvidno, da so klerikalci vedoma zapegljali svoje množice, ki so hodile v Vodice častit telečjo kri.

Tokratne volitve utegnejo klerikalcem vsled njihovih vodiških čudežev prineseti prav občutno kazen. Razpoloženje na vseh krajih je najboljše. Klerikalni stebri na deželi se zgražajo, da so jih duhovniki tako dolgo pustili tavati v temi. Velja pa za volitve beseda: Kdor se ne zna bojevati, ne zasluži zmage.

Johanca, volitve in klerikalci. Kakor se pripoveduje, so za te volitve imeli klerikalci že pripravljeno brošuro, kjer bi bili slavili vodiški čudeži, in s tem agitirali za svojo zavoženo gospodarstvo. Glej ga spaka! Sedaj pa z brošuro ne bo nič in zato takšna jeza na Johanco, ki jim je tako vse pokazala in da se ni znala ravnati po nasvetih, ki so jih ji klerikalci dali.

Včerašnja »Edinost« piše, da se je enemu njenih urednikov ponujalo »z najljubšejevo« ponudbo uredništvo »Dneva«. Pa smo res radovedni, komu in kedaj. Da se mu le ljubi takšne izmišljavati.

Dopis iz Trznice. Tukaj pri nas je neka ženska srednje starosti, katera je pila vodo, v kateri se je močilo perilo od Johance. Na vprašanje, zakaj da je to svinjarijo pila, pravi: »Da bi bila bolj zdrava.« Ko se ji je reklo, da je sedaj dovolj zdrava, odgovorila: »Ko sem to pila, sem bila uverjena, da se mi ne more nobena nesreča pripetiti.« Take stvari, kakor se godijo sedaj, to je nezaslišano. Zakaj ni oblast to od začetka prepovedala že iz higijeničnih vzrokov. Tega vsega je edino in samo duhovščina kriva, ona spada pred sodišče! Ako vzame, lačen revež košček kruha, je takoj zaprt. Duhovščini je pa vse dovoljeno!!! Ali ni res nobenega drž. poslanca, kateri bi razkril v parlamentu ta vodiški škandal. — Trznica.

En milijon poneveril je sedanji bolgarski minister Denadijev iz kredita, ki je bil namenjen za vojne potrebe. Tako poroča sofijski »Mir«.

Povečanje učiteljskih plač v Srbiji. »Srbobranu« se poroča iz Beograda: Ministrstvo prosvete izdela predlog o reguliranju in povečanju plač mlajšim učiteljem na ljudskih šolah.

Za sirote umrlih učiteljev v Srbiji. Učiteljsko Društvo v Srbiji je prevzelo na sebe vso skrb za deco trinidesetih učiteljev, ki so padli v vojni.

Stotisoč nesreč na leto. Obrtni inspektorat za avstrijsko polovico države izdaja poročilo o svojem delovanju za leto 1912. Kolikor je bilo sporočeno obrtnim inspektorjem se je zgodilo v lani v podjetjih 92.317 nesreč. Ubitih je bilo pri delu 704 delavcev. To na vsak način kaže, kako strahovito slabo je preskrbljeno za varnost delavca v tovarnah.

Izobraževalni tečaji v Kranju. Mestna občina Kranj priredi tekom šolskega leta 1913/14. izobraževalne tečaje, pri katerih se bodo poučevali tile predmeti: Slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, laščina, francoščina, slovenska in nemška stenografija, knjigovodstvo in obrtno računstvo; za deklice se namerava uvesti tudi poseben tečaj za ročna dela. Tečaji so namenjeni deklicam, ki so odrasle ljudski šoli, trgovcem, obrtnikom, delavcem itd. Učnina znaša mesečno 2—3 K za vsak predmet; delavci so učnine prosti, tako tudi revni udeleženci. Pouk se bo vršil v popoldanskih in večernih urah v gimnazijskem poslopiju. Za vsak predmet se mora oglasiti najmanj 10 udeležencev. Kdor se hoče udeležiti tečajev, naj se zgasi dne 4. novembra od 10.—12. ure dopoldne ali 5. novembra od 1.—3. ure popoldne v mestni posvetovalnici (mestna hiša rotovž, II. nadstropje, na levo.) Pri tečajih bodo predavali: dr. Simon Dolar, Jožef Marn, dr. Franc Mišcitz, Makso Pirnat, Vilko Rus. Tečaji se začnejo dne 10. novembra. S temi tečaji hoče mestna občina ustreči splošni krajevni potrebi in željam, ki so se večkrat izrazile. Tečaji bodo trajali celo šolsko leto.

Upnikom »Glavne posojilnice«. Likvidacijski odbor na piše: Upravitelj konkurzne mase g. dr. Oblak razpošilja upnikom iz konkurzne mase na račun 10%. Ker je bilo prvih upnikom odkazano samo 6%, govorilo se je pa prej o 10%, dobodo čez nekoliko dni še 4%, tisti ki niso dobili nič, dobodo sedaj skupaj 10 odstotkov na račun. Ker mnogi povprašujejo, kaj pomeni jim poslani denar, ter ga nekateri celo niso hoteli sprejeti na pošti, naj jim služijo te vrstice v pojasnilo. Poleg tega naj se vzame v vednost, da tisti, ki sprejme plačilo na račun svoje terjatve, s tem ne prevzame nikakih obveznosti.

I. redni občni zbor akad. društva »Tabor« v Gradcu se vrši danes zvečer v gostilni »Zum goldenen Stern« (Sparbersbachergasse).

Stara znana resnica je, da brez dobre kavne primesi ni mogoče napraviti dobro kavo. Ravno tako dobro znano pa je tudi, da je Kolinska kavna primes najboljše kavni pridaček, ki napravi najokusnejšo kavo. Priporočamo Kolinsko kavno primes vsem, ne samo zato ker je res najboljše, temveč tudi zato, ker je edino pristno domače blago te vrste — in dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da vpoštevajo predvsem domačo industrijo.

Iz »svete Johance« srečnih dni: Johanca zbira v »pobožni zamaknjeno« svoje sile, da bo potila z vrednim srcem — telečjo kri; aretacija »svete Johance«; strašna nesreča v cardiffskem premogovniku na Angleškem; lov na 8 levov v Lipskem, ki so pobegnili vsled trčenja menažerijskega voza s cestno železnico; dabomejski kralj jaše v posete na lesemem konju, ki ga vlečejo njegovi ministri; strašna katastrofa Zeppelinovega zrakoplova, ki je zgorel in z njim 32 oseb v njem; veličanska redkev (težka 4½ kg); kako razsvetljujejo bojno polje s pomočjo topovskih raket in s svetilnimi raketa; ki jih spuščajo iz zrakoplovov; odprte panamskega prekopa v Ameriki (eksploziranje mine, ki je bila napolnjena s 400.000 kg dinamita; narodna noša v Bosni (4 slike); dr. Ivan Dečko; sokolski naraščaj ljubljanskega Sokola — to je vsebina totedenske številke »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«. Ta številka je zelo zanimiva in priporočiloma vsem, da si jo nabavijo. Dobiva se po trafikah in knjigarnah po vsem Slovenskem ter stane le 20 v. Razširjajte »Slovenskega Ilustrovanega Tednika«!

Pri sosedu si prerezal vrat. Jernej Bogataj, 46 let stari posestnik iz Suhlega dola št. 5 si je v pijanosti prerezal vrat pri sosedu, vulgo »pri Grugu«.

Pri padcu si zlomil desno nogo. 55letni tesarški pomočnik Kemperle Anton je padel te dni v smodnišnici v Kamniku raz oder in si je zlomil desno nogo.

Smrtna nesreča. Pečar Franc, tesarški pomočnik je padel pri stavbi nekega poslopja v Kranjski gori tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico. Prepeljati so ga morali v deželno bolnico v Ljubljano, kjer je na zadobljeni rani umrl.

Ogenj. Dne 27. t. m. okrog ene ure ponoči je izbruhnil ogenj v hiši posestnice M. Muren iz Dolenjega vrha pri Dobrničah na Dolenjskem.

Ogenj je vpepelil hišo, pod in hlev. Razun pohištva in obleke je zgorelo tudi več poljskega orodja. Lastnica hiše se je le s pomočjo sosedov rešila iz goreče hiše. V plamenih je zgorela tudi ena krava in en prešič. Na sumu požiga je 18letni J. Muren, ki je nekaj dni prej grozil pogorelki, da bo zažgal hišo. Drugi dan po ognju ga je orožništvo aretiralo in izročilo okrajnemu sodišču v Trebnjem.

Požar. Dne 29. t. m. je začela goreti v Mali vasi pri Dobrničah kašča, last posestnika Omahna iz Višnje gore. Ogenj je omenjeno poslopje do tal vpepelil. Poslopje je bilo zavarovano. Zažgal je neki petletni otrok, ki se je igral z vžigalicami. Na mesto požarja sta prišli požarni brambi iz Trebnjega in Velike Loke.

Nočni napad. Ko je šel pred kratkim 19letni tovarniški delavec Matvez Silc iz Koroške Bele v spremstvu dveh tovarišev ponoči domov, so ga v bližini Javornika napadli brez vzroka trije fantje in ga osuvali z nožem.

Vlom. Pretekli teden so vlomili neznan tatovi v trgovino prodajalke živil Rozalije Poljanšek iz Buča pri Smartnem in so odnesli okrog 100 kron denarja, nekaj žganja, sira, salam in več otroških srajc.

Sleparka. Pred kratkim je prišla v trgovino firme Singer & drug v Kranju kakih štirideset let stara, srednje velika, vitka ženska bolj kmečke zunanosti, ki je rekla, da se imenuje Marija Čimžar, in da je posestnica v Gradu. Kupila je šivalni stroj za 240 K proti mesečnim obrokom. Kupovalka je plačala prvi obrok, 20 K, takoj. Še isti dan je odpeljala stroj na ročnem vozičku proč. Pozneje pa se je dognalo, da kaka posestnica pod imenom Čimžar v Gradu sploh ne eksistira in da je omenjeno ime v tamošnjem okraju popolnoma neznano.

Zadušen izseljenci. Dne 28. t. m. zjutraj so našli v uradu Hamburško-ameriške črte v Lvovu tri izseljence, ki so tam prenočevali, zadušene. Zaradi velikega mraza so poskusili prižgati plin v plinski peč, pa so pri tem ponesrečili.

Princezinja Lujiza belgijska. Princezinja Lujiza belgijska se je z državo Belgijo sporazumela, da dobi od države 7 milijonov za poravnava svojih dolgov. Pet milijonov dobe dolžniki, do 20. do 250stotne kvote.

Ljubljana.

— »Vodiški čudeži« bodo knjiga, ki se bo ohranila med nami v spomin na sedanje čase. Naj se razširi ta knjiga na vse strani, do skrajnih gorskih koč. **Knjiga bo obsegala 48 strani.** Poskrbeli smo primerno naslovno sliko. Določili smo tako nizko ceno za to, da si jo lahko vsak kupi.

— **Vsem naročnikom,** ki nam bodo te dni pošiljali naročnino priporočamo, da pridajo **k navadnim naročninam še 10 vin,** (ako žele več izvodov, tudi več), da jim pošljemo »Vodiške čudeže«.

— **Novi naročniki,** ki se priglasijo te dni in nam pošljejo naročnino, dobe »Vodiške čudeže« zastonj.

— **Društva po deželi** naj zbirajo skupaj za »Vodiške čudeže« — da ne bomo imeli s posameznim pošiljanjem preveč dela.

— **Vsled obilnih naročil** prosimo vse one, ki žele dobiti »Vodiške čudeže«, da nam te dni sporoče, koliko izvodov žele. Brošurica izide sredi tedna.

— **Naprednjaki! Jutri vsi na shod,** ki ga sklicuje ljubljanski župan dr. Iv. Tavčar v »Mestni dom«.

— **Dopis.** Paznika Bučarja je odstavil dež. odbor iz službe, zato ker je občeval z Lubičem in je s tem izgubil zaupanje in spoštovanje. Oražem je tudi občeval s tujo ženo, pa je še vedno župan v Mostah. Dr. Krek je tudi občeval, (sam je povedal s kom!) in vendar je še danes klerikalni kandidat. Bodite dosledni glede občevanja!

— **Usodna tiskovna pomota:** Ljubljanski Nemci so med seboj proslavili bitko pri Lipskem z velikim popivanjem, kar oni imenujejo »Kneipe«. To proslavo je vodil Binder. V »Graškem Tagblattu« smo čitali obširno poročilo o »Trauer kneipe«. Včeraj je Tagblatt popravil, da se ima glasiti »Turnerkneipe«. Mislimo, da bi lahko ostal prvi naslov.

— **Oražmove agitacije pri občinskih volitvah v Mostah.** Pred občinskimi volitvami je Oražem sedel v neki trgovini v Mostah. V trgovino pride neka žena po opravilo. Oražem jo takoj vpraša po imenu I. »No, kaj bode pa Vaš mož volil zdaj pri občinskih volitvah?« Ona mu je odgovorila: »Mislim da klerikalno stranko.« Oražem pa je njenega moža dobro poznal in je rekel, da njen mož ne bode volil klerikalne stranke, marveč družo. Nato na ji reče: »To

je od Vas žensko odvisno. Moza se lahko prisili, da bode volil to, kar žena hoče, ako ni drugače pa mu — pušiti ni treba.« — Tako predrzna in nasilna je bila Oražmova agitacija v Mostah. Seveda to je dovoljeno samo Oražmu. On ima menda tudi koncepcijo za poljubovanje zakonskih žena.

— **Z velikim zadovoljstvom konstatiramo,** da g. F. Doberlet ml. živi v Opatiji, od koder je nam sporočil, da ni imel nobenega konflikta z oblastjo. Vest o njegovi aretaciji je bila torej brez vsake podlage.

— **V koncertu Glasbene Matice** dne 8. novembra nastopi pred slovenskim občinstvom v koncertni dvorani prvič najboljši jugoslovanski baritonist in velik umetnik g. Marko Vušković iz Zagreba. Povsod, kjer je dosedaj nastopal, v Zagrebu, v Pragi, na Dunaju, v Opatiji in tudi v mnogih mestih Italije, žel je tako veliko pohvalo pri kritiki in je tako razvel neposod občinstvo, da slovi neporečeno kot eden najboljših baritonistov sedanje dobe. Kot koncertnega pevca ga bomo imeli priliko še le v tem koncertu prvikat slišati. Objubljil pa je Gl. Matič, da bo večkrat pri raznih znamenitih važnih koncertih rad sodeloval. V sobotnem koncertu bo v treh nastopih pel: 1. prekrasni prolog iz Leoncavallove opere »Pagliacci«, eno najefektnjših baritonskih arij sedanje oporne literature, 2. iz Verdijeve opere »Otello« izrazit in znamenit spev »Credo« in v 3. nastopu slovensko pesem Parmovo »Poslednja noč« in Zajčevu efektno »Utjeha«. Pričakovati pa je tudi lepili dodatkov.

— **Odč. Jelena Doklčeva,** srbska umetnica, bo igrala klasično Beethovno sonato v Es-duru, dve Chopinovski skladbi »Etudo« v C-molu in slavni »Scherzo« v H-molu, Rubinsteinovo »Koketerija« in zelo zanimive skladbe ruskih in poljskih skladateljev: Rahmaninova »Preludij«, Kalinkova »Elegija« in Poljaka Pidarjevskega »Tema z variacijami«. — Vstopnina za koncert, ki bo nudil občinstvu velike umetniške užitke, se dobivajo v trafikah gđ. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici!

— **Predsedstvo »Slov. Sokolske Zveze«** naznanja. Vsem bratom, kateri se nameravajo pridružiti slovenski tekmovalni vrsti potujoči na mednarodno telovadno tekmo ter k proslavi 40letnice francoskih gimnazij v Rinz, naznanjamo, da odpotuje ista iz Ljubljane 12. novembra ob 11:30 dopoldne čez Monakovo v Pariz; povratek iz Pariza po progi Pontarlier, Milan, Verona, Mestre, Trst. Vozna cena do — oziroma od francoske obmeje postaje 140 K 20 vin. Na francoski progi bodo vozne cene za člane telovadnih organizacij znižane za 50%. Kdor se namerava pridružiti slovenskim tekmovalcem in reflektuje na znižano vozno ceno na francoski progi, naj se zgasi najkasneje do torka 4. novembra pri podpisnem predsedstvu. Na zdar!

— **Martinov večer,** katerega priredi pevsko društvo »Slavec« v nedeljo dne 9. novembra v veliki dvorani »Nar. doma« bode v vsakem oziru ustrezen našemu občinstvu. Za ljubitelje umetne pesmi bode poskrbljeno s koncertnim delom, pri katerem se bodo izvajale skladbe slovenskih in slovenskih skladateljev. Prijatelji zdravega humorja bodo našli obilo zabave ob novih, sedanjem času primernih, komičnih prizorih in kupletih. Mladina pa bode po tem končanem sporedu našla svojo uteho na gladkem parketu — pri plesu. Pri koncertnem delu in plesu sodeluje orkester bivših članov »Slov. Filharmonije«. V zgoraj navedeni smeri zasnovane prireditve, so našemu občinstvu jako priljubljene in jih rado v obilnem številu poseča. Zatorej vabimo vse, ki žele imeti poleg resne umetne pesmi še obilo drugega razvedrila in zabave, naj pohite v nedeljo dne 9. novembra ob ½8. uri zvečer v »Narodni dom«.

— **Slavičeva«** plesna vaji za soboto, t. j. danes dne 1. novembra odpade in se vrši jutri v nedeljo dne 2. novembra, kakor običajno v veliki dvorani »Nar. doma« od 3. do 7. ure zvečer. K obilni udeležbi vabi plesni odsek.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. mornarski provijantni urad v Pulju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava nakupiti po trgovskem običaju razne predmete, med katerimi so tudi: kava, sladkor, pšenična in ržena moka, kumin, grah, fižol, močnate jedi (testenine), čebula, svinjska mast, krompir, kis, vino in dr. Poudrbe je vložiti čim prej, najkasneje do 30. novembra 1913 pri c. in kr. mornarskem provijantnem uradu v Pulju. Razpis in usodni zvezek je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Dve invalidski ustanovi** bivšega veteranskega zbora, vsaka po 25 K 84 v, se bosta zopet za 3 leta oddali. Več je razvidno iz vladnega

In hoc signo vinces!

Novo! V tem znamenju bodeš zmagal!
Ta slika ima tudi slovenske napise. **Novo!**

Predvajanje te velikanske zgodovinske zbirke
od petka dne 7. do četrta 13. novembra
Velikanski cirkuski prizori. Izpreobrnitev h krščanstvu. Trpinčenje kristjanov.
Cesar Konstantin sprejme krst. Prikažen sv. križ. Bitka pri Laksa Rubra. Angeli
se prikažejo in strašijo poganke bojevnik. Cesar Konstantin porazi Maksencija.
Šolski mladini priporočljivo.

v Kino-IDEAL v Ljubljani

Predstava traja 2 uri. Vsak dan od 1-3, 3-5, 5-7, 7-9 in od 9-11.
7 dni! V nedeljo tudi ob pol 11. zjutraj.
Cene: K 1.90, 1.60, 1.30, 1, -60. **7 dni!**

razpisa, ki je na mestnem magistratu javno nabit.

— **Napredno politično gospodarsko in izobraževalno društvo za Moste** sklicuje volilni shod v nedeljo, 2. novembra ob 10. uri dopoldne v prostorih kavarne »pri Malem slovu« v Vodmatu. Cenjeni somišljeniki se vabijo k polnoštevilni udeležbi. Odbor.

— **Čegav je bil pes.** Včeraj popoldne je šel sinko nekega uradnika na juž. železnici k zdravniku dr. Bocku. Ko pride do hišnih vrat, se zaleti v dečka pes in ga podere na tla. Ko stopi k dečku neki človek, zasliši kako je neka gospa iz one hiše klicala psa k sebi. Oni gospej priporočamo, da pazi na psa, če ne, bo imela opraviti s policijo. Dečku ni lahko posledice za vedno ostale.

— **Plesni odsek N. S. Z.** naznana, da plesna šola na praznik dne 1. novembra odpade. Vršni se pa v nedeljo 2. novembra ob 3. uri popoldne v dvorani hotela »Mirije«. Opozorjamo na to vse obiskovalce plesne šole, posebno one, ki želijo vstopiti na novo.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 19. do 25. oktobra:** Novorojencev je bilo 15, mrtvorojenca 2. Umrlo pa jih je 21, in sicer 10 domačinov in 11 tujcev. Za škrlatico sta umrla 2, za jetiko 4, vsled mrtvouda 3, vsled nezgode 1. Za noricami je obolel 1, za tifuzom 1, za vrtico 1.

— **Smrtina nesreča.** 31letni Martin Janzekovič, ki stanuje v Spodnji Šiški je padel pretekli ponedeljek, ko ga je zgrabila božjast na tla, da je dobil na glavi težko poškodbo. V sredo so ga prepeljali v deželno bolnico, v četrtek je na zadobljeni rani umrl. Zapušča vdovo s tremi, nepreskrbljenimi otroci.

— **Pobegli učenec in dezertir.** Neki Franc Balleg, rojen 1. 1896. v Ljubljani, pristojen v Ems, je bil od poletja 1910 uslužben pri nekem tukajšnjem vrtnarju kot učenec. Pred štirinajstimi dnevi pa ni Balleg nič več prišel v trgovino in je izginil iz Ljubljane. Prej pa je še ukradel svojemu gospodarju v trgovini 60 K, ki so bile namenjene za gotova izplačila. Drugi dan je prišel Balleg v družbi infanterista Ferdinanda Wagnerja, ki je dezertiral od 27. infanterijskega polka v Ljubljani, na Savo pri Jesenicah, kjer je dezertir izvil od nekega gostilničarjevega sina civilno obleko. Balleg si je pa izposodil trd klobuk. Naslednji dan sta oba neznan kam izginila. Wagner je pustil vojaško obleko. Balleg pa svojo čepico in površnik.

— **Prijazen najemnik.** Pri neki vdovi v Ilirski ulici si je najel pred kratkim stanovanje neki Anton Zadnikar, tesar iz Hruševja. Dal si je tam tudi postreči. Ko je Zadnikar dolgoval svoji gospodnji že 28 K, jo je brez pozdrava popihal. Navedel je tudi nepravdo ime, ker v Hruševju ne poznajo nobenega Zadnikarja.

— **Desna rebra si je zlomil.** 46letni Janez Filip, delavec v pivovarni »Union« v Spod. Šiški je padel te dni štiri metre visoko in si je pri padcu zlomil desna rebra.

— **Pod voz je padel 24letni hlapec** pri Antonu Pečarju v Novem Vodmatu Benedikt Lovrenc. Poškodovan se je na glavi in si zlomil desno nogo.

— **Levo nogo si je zlomila.** Šiler Marija, 70letna žena vpokojenega železniškega čuvaja je padla te dni na cesti tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo in da je morala iskati pomoči v deželni bolnici.

— **Evropa se je pristudila** 24letnemu Francetu Starini, kmetu iz Žižca. Kar v Ameriko jo je hotel popihati preteklo sredo. To pa ni bilo všeč nekemu stražniku na tukajšnjem južnem kolodvoru. Položil je na Starino roko in ga je aretiriral. Starina namreč še ni zadostil vojaški dolžnosti.

— **Radi prepovedanega povratka** je roka pravice prišla v Vegovi ulici dekle Jezenšek Franciško iz Kompolj pri Kamniku.

— **Koncert v hotelu pri Tratniku, Sv. Petra cesta.** V nedeljo, dne 2. novembra se vrši ob 8. uri zvečer koncert godbenikov bivše slov. Filharmonije. Vstopnina 40 v. Za obilno udeležbo se priporočajo godbeniki.

— **Koncert v hotelu Tivoli.** V nedeljo dne 2. novembra popoldan ob 1/2 4. uri se vrši koncert godbenikov bivše slov. Filharmonije pod vodstvom koncertnega mojstra g. B. Černy-ja. Vstopnina 40v; otroci do 12 let v spremstvu starišev vstopnine prosti. Za obilno udeležbo se priporočajo godbeniki.

— **Ni več draginje!** Pod tem naslovom priobčuje (glej inserat) (tvrda) »Hermes brata Wokač« v Ljubljani Selenbugova ulica št. 5. v prvem nadstropju (nasproti glavne pošte) da prodaja samo vsako sredo in soboto ostanke raznega manufakturnega blaga za skoro polovično ceno.

— **»Strah puščave«** se predvaja danes v kino »Idealu«. Ta film je vezlzanimiv, ker se vidi usmrtilitev 3 levov. V torek drama »Črna smrt«, indijska drama tvrde Nordisk v glavni ulogi z gospo Ritto Sachetto, znamenito plesalko. V petek »In hoc signo vinces«.

Trst.

Potreba združitve. Znano je, da se nahaja v Trstu poleg Slovencev tudi precejšnje število ostalih Slovencev, n. pr.: Hrvatov, Čehov itd. Le to je žal, da se o njih tako malo sliši. Vzrok temu najdemo v tem, da so raztreseni. Vsled tega tudi nimajo moči. Nujno potrebno bi bilo, da bi se trdno združili, in sicer Hrvati v hrvaškem društvu, Čehi v češkem i. t. d. Taka združitev bi bila velikega pomena, ker bi se s tem, da se seznanimo vsi pripadniki različnih slovanskih narodov, lažje ubranili pred potujčevanjem; pa tudi kulturno in gospodarsko bi se lažje razvijali. **Dolžnost Hrvatov in Čehov in drugih Slovencev v Trstu bi tudi bila, da bi zahajali v slovenska društva.** To bi bilo velikega pomena, ker bi se s tem slovansko bratstvo bolj utrjevalo, pa tudi v slovanskih jezikih bi se vršilo potreb. izpopolnjevanje. Sicer imamo v Trstu par hrvaških in čeških društev, toda pravega življenja ne dajo od sebe. Poglejmo, kako delajo Nemci, čeprav jih ni dosti v Trstu! Več društev imajo, ki dobro uspevajo, in kar je najvažnejše, — mnogo gospodarskih podjetij. Treba nam je opazovati njihovo sicer tiho, toda uspešno delovanje in je primerjati z delovanjem Hrvatov in Čehov, in takoj nam postane vse jasno pred očmi. Pričakujemo, da se bo našel kak izhod iz te zagate.

Čudne razmere na tržaških sodnih. Tržaškimi Slovencem se v vseh c. kr. uradih gode nezasišane krivice, posebno pa na sodnih. Kdor je že kdaj stal pred sodniško ograjo, ta je imel priliko občudovati »slovenščino« naših sodnikov. Izobražen človek se ne more vzdržati smeha, kadar izpregovorijo le eno besedico. No, kmetje in delavci pa si mislijo, da je govorica teh sodnikov »visoka slovenščina«, ker je ne morejo razumeti. Zato se pa večkrat pripeti, da v sodni dvorani kakoga kozla na glavo postavijo. In pa — da kakoga po krivem obsodijo — ali pa da obsodijo tistega, ki je šel tožiti, ker se mu je krivica pripetila. — Na vsak način čudne stvari, ki bi se ne smele dogajati. Kaj takega je mogoče le v Avstriji, ki hoče veljati za kulturno državo. Za Albanec se boji, da bi se ne potujčili, za nje jej gori srce v prsih, dočim ga za nas Slovence niti v čevljihih nima. Če bo šlo tako naprej, bo postala Avstrija ena najinteresantnejših držav, ki si jo bo lahko vsakdo ogledal za 10 vinarjev v kinematografu.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.
DRŽAVNI ZBOR.
Zopet nobenega upanja.
Dunaj, 31. oktobra. Cesarski namestnik Korytowsky je danes celi dan konfiriral s poljskimi in rusinskimi voditelji. Kakor se od obeh strani poroča, so bila današnja pogajanja brez vsacega uspeha. Korytowsky bo sprejet v avdienco, nakar se poda v Lvov, kjer bo s pogajanjmi nadaljeval. Je prav malo upanja, da bi imela ta pogajanja kakšen uspeh.

DELEGACIJE.

Dunaj, 31. oktobra. Vlada je pozvala prezidil zbornice, da se zvoli člane delegacije.

Dunaj, 31. oktobra. V sredo bo skupna ministrska konferenca, ki bo obravnavala material za delegacije.

KONEC KOMISARIJATA.

Dunaj, 31. oktobra. Vlada na Hrvaškem je pripravila vse predpriprave za bodoče volitve. Komisarijata bo kmalu konec.

MADŽARI.

Budimpešta, 31. oktobra. Opozicija grozi z novimi razkritji in bo vsa sredstva porabila proti reformi tiskovnega zakona.

NI RES, DA BI RUSIJA POSREDOVALA.

Sofija, 31. oktobra. Bolgarska telegrafna agentura dementira vest, da bi bila Rusija posredovala med Srbijo in Bolgarijo v svrhu obnovitve diplomatskih odnosov.

Pri teh razmerah, posebno vsled zapiranja bolgarskih šol in cerkva v Macedoniji in vsled incidentov zadnjega časa, tudi ni misliti, da bi se diplomatski odnosi obnovili.

TUDI BOLGARIJA IŠČE V FRANCII POSOJILLO.

Pariz, 31. oktobra. Bolgarski minister Genadiev je imel s Pichonom daljšo konferenco. Genadiev je pooblaščen v Franciji najeti 400 milijonov frankov.

ZAHTEVA FRANCIE.

Pariz, 31. oktobra. Francija zahteva od Bolgarije, da plača 23% turškega državnega dolga. Srbija bi morala po francoski zahtevi plačati 17%, Grška pa 60%.

SPOMENIKI PADLIM SRBSKIM JUNAKOM.

Belgrad, 31. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) »Pijemont« javlja, da namerava vlada postaviti na državne stroške dva velika spomenika v Belgradu in Skoplju padlim vojakom v vojni s Turčijo in Bolgarijo.

ZA SPREMEMBO USTAVE V SRBIJI.

Belgrad, 31. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Danes je v narodni skupščini na dnevnem redu predlog o spremembi ustave; izvoli se poseben odsek, ki predlog prouči in bo poročal o njem.

OD SRBSKO-BOLGARSKE MEJE.

Belgrad, 31. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) »Politika« javlja, da je neka bolgarska četa, broječa dvajset mož, pri Krivi Palanki vdrla na srbsko ozemlje. Proti nji je odposlan oddelek vojaštva.

RUMUNSKÉ ŠOLE V NOVI SRBIJI.

Belgrad, 31. oktobra. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevno«.) Odpiranje rumunskih šol v novi Srbiji se je začelo 15. t. m., ali Rumuni (t. zv. Kucovlahi) v prav slabem številu vpisujejo svoje otroke v rumunske šole in jih rajše vpisujejo v srbske šole.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Bratom,
določenim za častno stražo ob grobu Adamiča in Lundra, naznanjamo, da je zbirališče danes ob pol 2. popoldne v »Narodnem domu«. Na zdar!

Predsedstvo »S. S. Z.«

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserati v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Hotel Kosič, Trst, ul. Corradori št. 15, oddaljen 2 minuti od južnega kolodvora. Podpisani se vgludno priporočamo slovanskim gostom, da se poslužijo za prenočišče mojega hotela, kjer jim je na razpolago več sob po jako nizki ceni. Svoji k svojim! Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič.

Sprejmemo se 2 ali 3 gospodje na hrano in stanovanje. Več se izve v »Prvi anončni pisarni«. 1059-3

Samotok, rdeče desertno vino s Pelješca. Pol litra 46 v. 5 l z dostavo K 4.60, v sodih ceneje. M. Žerjav, Strelška ulica 32. Ljubljana. 1022-8

Mesečno sobo z eno ali dvema posteljama se za 14 oziroma 20 K takoj odda. Jurčičev trg št. 2, I. nadstropje levo. 1063-1

Odda se lepa nemeblovana soba s posebnim udomom, na solčno stran. Izve se v »Prvi anončni pisarni«. 1066-2

Išče se zdravniški sluga z vstopom 15. novembra ali pozneje. Mlajši, vojašine prosti reflektanti dobrega vedenja imajo prednost. Naslov v »Prvi anončni pisarni«. 1063-2

40—50 K tedensko,

tudi kot trajni stranski zaslužek si lahko vsakdo brez kapitala, brez motenja v svojem poklicu in brez truda prisluži. Pojasnila daje brezplačno Ignac Alt-hammer, Königinhof a/Elbe 632.

Gramofonske plošče
Plošče preje K 4.—, sedaj samo K 1.95.
Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.
K 1.95 K
25 cm velike, dvostranske, priznane najboljših znamk prodajam radi velike zaloge pod last. ceno
F. F. Nežec, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Vseh vrst damski klobuki

najcenejše samo v modnem salonu

Al. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Pred škofijo 21, II. nadst. (poleg rotovža).

Sprejemam vsa popravila.

Danes ter vsako nadaljno soboto in nedeljo se dobe sveže krvave, jetrne in mesene

klobase.

Točim pristni cviček iz Gadove peči in druga štajerska in goriška vina.

Za obilen obisk se priporoča

Joško Jebačin, Dolenjska cesta.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana,

Šelenburgova ulica št. 6.

Velia zaloga pušk, samokresov, pištol in lovskih priprav.

Topič »SALUT«.

Priprave za ribištvo. C. kr. prodaja smodnika.

Umetalni ogenj. Ceniki zastoj in franko.

Nagrobniči:

Gozdič je že zelen,

Vigred se povrne,

za moški zbor postavil Oskar

Dev, ste izšle v »Učiteljski tiskarni« obe na eni poli.

Cena 20 kom. K 6.—

Manj kakor 20 kom. se ne pošilja.

Veletrgovina!

Dovolim si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem svojo dosedanja trgovino s papirjem v Mariboru, Gosposka ulica št. 33, odstopil gđni. Ivanki Weixlovi, jaz pa otvorim s 1. oktobrom t. l. na Glavnem trgu št. 22 (v Zieglerjevi hiši)

veletrgovino

z vsakovrstnim papirjem, galanterijskim blagom ter pokrajinskimi in umetnimi razglednicami. — Bogata izbira, ter najnižje cene opravičujejo nado, da slavno občinstvo mene tudi v tem novem podjetju po možnosti podpira.

Spoštovanjem

Vilko Weixl.

Prod. ja vseh slovenskih časnikov.

Nič več : : :

: : draginje!

Vsako sredo in soboto

se prodajajo ostanki

različnega blaga za

obleke in perilo skoro

polovico ceneje kakor

v celih kosih pri tvrdki

„Hermes“

brata Wokač

Šelenbugova ulica št. 5.

v prvem nadstropju

— (nasproti glavne pošte). —

Mednarodno spedijsko podjetje
R. RANZINGER, Ljubljana.

Ustanovljeno 1876. Telefon števil. 60.

Podjetje za prevozno ces. kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicijska in skladišča. — Ekspresni promet obojestr. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstrijskega Lloydja. — Pisarna v mestu: Šelenburgova ulica 3. — Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7. — Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
trrdke R. MIKAUC

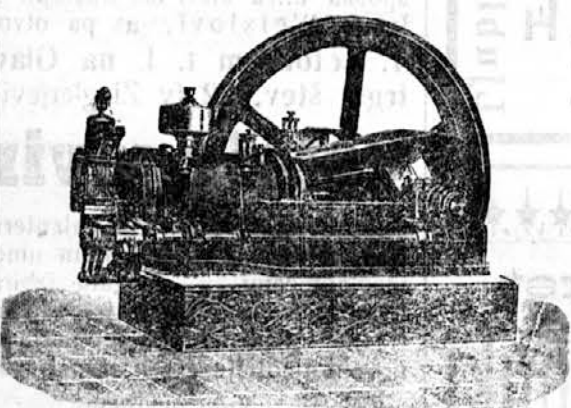
„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo števil. 3. — Medena ulica.
: Poseben oddelek v prvem nadstropju. :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò števil. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sila. Glavno zastopstvo dražanske tvornice pilnovih motorjev prej Moric Hill v Draždanah. Najstarejša tvornica motorjev za nafto, segalni plin, bencin, benol in plin. Čez 10.000 motorjev v obratu. Sijajne odlike. Strojnica za oprekanje vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prve vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Obertürkheimu pri Stuttgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje čen. — Proracuni, ponudbe in tehnične informacije zastoj in poštne prosto.

pov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev. Stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Aldinger v Obertürkheimu pri Stuttgartu. Univerzalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtni in skobeljni (Fräsmaschinen) itd. — Proracuni, ponudbe in tehnične informacije zastoj in poštne prosto.

Novo!
Vinko Pustovrh
Celje, Narodni dom
Velika zaloga zgotovljenih
oblek za moške, ženske in
otroke. Vsakovrstno perilo.
Klobuki

Kavarna
odprta celo
noč.
„LEON“
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Kone krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago. Solidna tvrdka:
BLUZE
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljava v
otroških oblekah
:: in krstni opravi. ::

Lasne kite

najfinejše kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starca tga).
Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg-Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavih. — Tekom leta 1912. se je zavarovalo 21.380 oseb za kapital na 180 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1113 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 434 milijonov kron.

Moderne krasne bluže

iz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta, vrhnja in spodnja krila, pletene jope, vse v največji izbiri po zelo ugodnih cenah
v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, :: nasproti ::
glavne pošte.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58.461.432,56. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695,77.

„SLAVIJA“

Po velikosti drugi vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakulatneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Vsa pojasnila daje čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Gospodski ulici št. 12.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.
Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica

Stanje vlog na knjižice, na tekoči račun ter razni kreditorji
dne 31. decembra 1912 približno 878 milijonov kron.
c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju

sprejema **vloge** proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam.
Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno jamstvene kredite, remburzne kredite itd., eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna in priporočilna pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva, prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje vestne nasvete pri nalaganju kapitala, izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavcij, nadalje kavcij in vadlj potrebnih za udeležbo pri razpisanih ofertih, sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shrambe in uprave,

oddaja proti ognju in vlomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev, zavaruje srečke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurzneji izgubi ter oskrbuje brezplačno revizijo izžrebajočih efektov, vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute, dovoljuje predjume na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih tržiščih itd., itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolcan, Bregene, Brno, Celovec, Dunaj VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost, Karlovi vari, Liberee, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.